

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 4. Vtrùm à principio conceptionis habuerit hasce virtutes naturales.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

esse culpa. Erat tamen in Christo ille habitus Virtutis, qui in nobis, vocatur Pœnitentia, eiusdem speciei. Ratio est; Quia hæc virtus per se primò non respicit culpam propriam, sed culpam in genere, quatenus est iniuria Dei; ipsius enim officiũ est dolere de culpa, siue propria, siue aliena, quatenus est iniuria in Deum; & pro ea velle satisfacere: vel (vt in Beatis) detestari omnem iniuriam Deo illatam, & amare eius satisfactionem; vt dictum est in 3. parte Quæst. 85. Art. 3. Vbi etiam ostendimus Pœnitentiam non distingui à charitate, & Iustitia quadam erga Deum; quæ Iustitia videtur esse pars quadam Religionis. Nec obstat quòd Pœnitentia in Christo non possit habere actum pœnitendi; quia etiam in beatis non potest hunc actum habere, tamen verò est in ipsis; & alios actus habet.

Pœnitentia, vt in genere dicitur de iniuria Dei, est in Christo.

Non est in Christo Potentia peccandi.

Pari modo non est in Christo Potentia peccandi, quamuis in eo sit omnis illa facultas positiva quæ in nobis vocatur Potentia peccandi, ob defectum negatiuum illi annexum, qui est, non esse suam regulam, nec esse immobiliter annexum suæ regulæ.

DVBIVM II.

Verum hi Habitus supernaturales fuerint Christo necessarij ad eliciendos actus supernaturales?

R Espondeo, Quidam dicunt nec habitus, nec auxilia supernaturalia Christo fuisse necessaria: quia per solam vnionem cum Verbo, anima poterat omnes virtutum actus supernaturales efficere. Confirmatur; Quia modus operandi, sequitur modum essendi: sed anima ex vi vnionis cum Verbo, habebat modum essendi diuinum; atque adeò ipsum fontem omnium virtutum: ergo ex vi vnionis habebat etiam operationes diuinas virtutum. Sed hoc multis modis potest refutari.

9 Quidam negant.

Affirmatur.

Quare dicendum est, Christi humanitatem nõ minus eguisse virtutibus & auxilijs supernaturalibus ad opera bona, quàm nos egeamus: imò non minus eguisse auxilio diuino ad seruandam totam legem naturæ, quàm si Verbo vnita non fuisset. Ratio est, Quia vnio hypostatica non dabat vllas vires ad operandum, nec vllum auxilium aut concursum (hæc enim omnia sunt à totâ Trinitate) sed solum sustentabat naturam humanam.

Gratia necessaria ad seruandam totam legem naturæ, fuit humanitati Christi debita.

Aduerte tamen, Hoc auxilium, quod ad legem naturæ seruandam erat necessarium, fuisse omnino debitum humanæ naturæ ratione vnionis hypostaticæ, ita vt nullo modo potuerit negari; vt infra patebit. Illud autem, Modus operandi sequitur modum essendi, intelligendum est de modo operationis, qui sequitur ex eo, quod forma sit in materia, vel extra materiam: Item, qui sequitur ex eo quòd natura existat in supposito diuino: qui tamen modus nihil est aliud, quàm moralis quædam dignitas, & estimatio operationis.

DVBIVM III.

Verum in Christo fuerint omnes Virtutes Naturales, id est, quæ natura viribus comparari possunt?

10 Affirmatur.

R Espondeo; Fuisse, & quidem perfectissimè. Probatur Primò, Quia hæc virtutes sunt

quædam maximæ perfectiones animæ necessariæ, vt ipsa intra limites naturæ sit perfecta; nec vllam includunt imperfectionem, quæ vel beatitudini, vel vnioni hypostaticæ repugnet: vnde etiam cõmuniter tribuuntur Beatis à Theologis in 3. dist. 33. & insinuat Augustinus lib. 13. de Trin. c. 9. Secundò, Quia oportebat vt anima Christi, non solum esset perfectè disposita ad opera bona consentanea legi supernaturali & ordini gratiæ; sed etiam ad opera bona cõsentanea legi naturali, & ordini naturæ. Tertiò, Quia credibile est Dominum obuiisse illarum virtutum functiones; vt Temperantiæ, Fortitudinis, Iustitiæ; ergo ex habitu; nam hic modus operandi est perfectior. Nec obstat, quòd erant naturales, ac propterea nõ videantur meritorie. Quia erant meritorie, tum ratione dignitatis Personæ, tum ex relatione ad finem supernaturalem. Nec impeditur simul operari per virtutem naturalem & supernaturalem circa eandem materiam. Quarto, Quia Christus habuit humanam scientiam: ergo & humanas virtutes.

Christus obuiit actus virtutum naturalium.

Dices, Cõtinentia, quam ponit Aristoteles, nõ videtur fuisse in Christo: nam coniuncta est motibus intemperantiæ. Respondeo; Quoad substantiam suam, in Christo fuisse; nam non distinguitur specie à virtute Temperantiæ: est enim Temperantia in statu imperfecto; scilicet quæ nõdum subegit omnes intemperantiæ motus. Sed hæc imperfectio in Christo non fuit; quia omnes virtutes in statu perfectissimo & heroico habuit. Quo modo autem Magnificentia & Liberalitas in Christo Domino fuerint; Vide D. Thomam ad 3.

Fuit in eo Cõtinentia.

DVBIVM IV.

Verum à principio Conceptionis habuerit hæc Virtutes Naturales?

R Espondeo, Habuisse, idque per infusionem. Probatur Primò, Quia Christus à principio fuit omninò perfectus secundum animam, vt passim docent Patres: & habuit omnes animæ vires optimo modo conformatas, & vtrumque appetitum perfectè subiectũ rationi. Atqui hæc optima virium dispositio, & appetituum cum ratione conformatio, fit formaliter & intrinsecè per hæc virtutes, & habitus connexos. Probatur Secundò, Quia Adam à principio habuit hæc virtutes animæ infusas; & pariter omnes beati in patria: ergo multò magis Christus: tum, quia secundum animam beatus erat; tum, quia principium omnis perfectionis humano generi institutus erat. Nec obstat quòd Deus per solam externam prouidentiam & assistentiam potuerit efficere vt appetitus numquam contra rationem moueretur: quia perfectiori modo hoc fit per intrinsecã dispositionem, & conformationem; ad quam necessarius est virtutis habitus, sine quo, appetitus non fuisset intrinsecè conformatus rationi.

11 Affirmatur.

Adam & Beati habent ab initio hæc virtutes infusas.

Dices, Præstantius est habere virtutem à se, quàm ab alio: ergo Christus comparauit hæc virtutes suis actibus; non autem accepit infusas extrinsecus. Respondeo; ob hoc argumentum quidam putant Christum in momento suæ Conceptionis, eliciuisse omnes actus omnium virtutum; & per hos, eas comparasse. Sed quamuis hoc non

12 Christus non elicit omnes actus virtutum naturalium in primo instanti suæ Conceptionis.

hoc non implicet contradictionem; tamen non est naturę consentaneum: debuisset enim illa anima simul habere omnes actus illarum virtutum in summa intensiōe, & secundum totam extensionem & materiam cuiusque virtutis, idque in omnibus simul potentijs, Intellectu quidem, considerando & aestimando omnes virtutū materias: Voluntate, & Appetitu inferiore, distinctis actibus omnem honesti materiam pro sua conditione amplectendo: quod sine ingenti miraculo, minime necessario, fieri non potuisset. Adde, nobilius esse incipere à perfecto modo operandi, qui est ex habitu; quam procedendo ab imperfecto, habitum comparare. Quare dicendum est, Christum illas virtutes quodammodo habuisse à seipso, quia habuit eas ex efficacia suę personę, qua contulit eas animę suę tamquam debitas ob intrinsecam vnionem cum personā. Contulit autem eas in summā perfectione, quę erat possibilis secundum potentiam ordinariam, & consentanea dignitati illius diuinę vnionis: ac proinde etiam quanta esse poterat iuxta capacitatem naturalem humanę animę. Potentię enim naturales in homine habent terminatam efficaciam agendi; vnde datur aliqua intensio actuum naturalium, vltra quam, vis naturę non potest. Vnde etiam fit vt hæ virtutes in Christo successu temporis non sint auctę: tum, quia capacitas animę fuit expleta; tum, quia actus non fuerunt habitibus intensiores.

Quadam modo habuit has virtutes à seipso.

Non exnerunt in eo successu temporis.

13 Regatur.

Fides sem fidelium.

14 Habuit tamen fidei meritum.

ARTICVLVS III.

Virum in Christo fuerit Fides?

Responso est negatiua. Est certa & communis Theologorum in 3. d. 23. & sequentibus. Probat, quia fides non est in ijs qui habent clarā visionem, vt docet, D. Aug. lib. 14. de Trinit. cap. 2. Et constat ex Apostolo ad Hebręos 11. v. 1. vbi dicit: Fides est argumentum non apparentium. Atqui Christus ab initio habuit clarā visionem diuinitatis, & diuinorum mysteriorum, vt infra dicemus. Vide 2. 2. q. 5. art. 2. Dices Isaię 11. v. 5. dicitur de Christo: Et eris fides cunctoꝝ renum eius. Respondetur; fides accipitur ibi pro fidelitate, id est, constantia in seruandis promissis.

Ita D. Hieronymus & alij communiter. Vnde Septuaginta vertunt ἀληθεια veritas; & sensus est, perpetuò & inseparabiliter erit iustus & fidelis in promissis.

Aduerte tamen, etsi in Christo non fuerit fides, fuit tamen fidei meritum. Nam habuit promptitudinem ad credendum, si deesset euidentię, idque ex pia affectione voluntatis ad diuinam auctoritatem. Vnde in voluntate erat habitus supernaturalis, qui in nobis actum fidei imperat; quamuis in intellectu, nec actum, nec habitum fidei haberet: ille enim habitus, eiusque actus, nullam includit imperfectionem, quę statim beatitudinis repugnet. Vnde etiam in beatis manet, vt dictum est 2. 2. q. 5. a. 2.

ARTICVLVS IV.

Virum in Christo fuerit Spes?

Respondetur negatiuē. Vide D. Thomam. Notandum tamen, etsi in Christo non fue-

rit spes; seu potius actus spei, vt extendit se ad gloriam animę sperandā; fuit tamen in illo spes, quatenus est expectatio glorię corporis, & exclusiōis omnis mali, quia hæc gloriā in vitā istā mortali caruit, & multis malis animę & corporis afflictatus est. Ipse etiam habitus, qui est virtus Spei, erat in eo eiusdem rationis, cuius in nobis; quāuis non omnes actus habuerit quos in nobis. Nam hic habitus manet in beatis, & varios in illis actus habet; vt dictum est 2. 2. q. 18. a. 2. Vtrum autem sit idem habitus, quo speratur beatitudo animę & corporis, dictum est ibidem q. 17. a. 2. dub. 3. vbi ostensum est esse eundem, qui tamen constat partibus heterogeneis.

Qualit actus & habitus virtutis

ARTICVLVS V. & VI.

Virum in Christo fuerint dona Spiritus sancti, præsertim Timoris?

Respondetur; in Christo fuisse omnia donā Spiritus sancti, etiam donum Timoris. Probat Isaię 11. v. 2. Requiesces super eum spiritus Domini, spiritus sapientię & intellectus, spiritus consilij & fortitudinis, spiritus scientię & pietatis: & replebit eum spiritus timoris Domini. Ratio est, quia dona dantur vt intellectus & voluntas facile moueantur, & obsequantur Spiritui sancto: atqui hæc potentię in Christo erant optimē dispositę ad Spiritus sancti motum suscipiendum: ergo &c.

Notandum Primò, Magnam esse contouersiam inter Doctores, vtrum, & quomodo dona distinguantur à virtutibus infusis; scilicet à quatuor Cardinalibus, & tribus Intellectualibus.

Notandum Secundò, Siue dona distinguantur à virtutibus, siue non; certum est in Christo omnia fuisse; vt patet testimonio Isaię, quod directè est de Christo: vnde in Christo fuit etiam donū Timoris Domini, quod olim perperam negauit Pet. Abailardus, vt refert Bernardus epist. 190. ad Innocentium 11. & Castro Verbo Christus hæresi 6. qui etiam hanc hæresim refutat.

Sed difficultas est, in quo consistat hoc donū Timoris? Respondeo Primò, Possē consistere in quadam reuerentiā, quę nascitur ex consideratiōne eminentissimę maiestatis diuinę, & vilitatis proprię naturę; quā fit, vt quis fugiat omnem sui comparationem cum Deo; & omnem illius celsitudinis curiosam scrutationē; seq. illi penitus submittat. Et hoc modo certum est in Anima Christi, & in omnibus beatis esse hunc Timorē; hunc enim Patres tribuunt Sanctis Angelis, vt Dionysius de cęlesti hierarchia cap. 13. & Chrysof. homilia 1. de Visione Isaię. Ita D. Thomas hoc loco accipit Donum Timoris; quanquā hic actus videatur pertinere ad virtutem Religionis; vt patet ex dictis de Religione l. 2. de Iustit. & Iure c. 36. Quòd tamen hæc reuerentia rectè dicatur Timor, patet ex modo loquendi

Hæresi Petri Abailardi

Per Donū Timoris intelligi potest Reuerentia

Reuerentia hæc 16 & dicitur Timor.